

Posudek bakalářské práce KRISTÝNY ANSORGOVÉ „Závěr severní války v zrcadle císařské diplomacie. František Karel I. Libštejnský z Kolovrat a zprostředkování míru v Olivě roku 1660“

Dějiny císařské diplomacie v raném novověku a zejména úlohou české šlechty v diplomatických službách Habsburků se dosud česká historiografie zabývala jen velmi okrajově (průkopníkem byl v tomto ohledu zejména Zdeněk Kalista). V poslední době je ovšem patrný zvýšený zájem o dlouho zanedbávanou problematiku, jehož nejvýraznějším projevem je velký projekt k dějinám raně novověké diplomacie řešený na půdě pardubické univerzity a vedený doc. Jiřím Kubešem. V tomto širším kontextu je třeba chápat i téma Kristýny Ansorgové, kdy se současná „konjunktura“ studií o diplomacii 17. století sešla šťastně s autorčiným zájmem o dějiny Polska. Průsečíkem těchto zájmů se pak mohla stát postava Františka Karla I. Libštejnského z Kolovrat, císařského vyslance a vyjednavče, jenž jménem císaře zprostředkoval švédsko-polský mír, uzavřený v Olivě nedaleko Gdaňsku roku 1660. Podařilo se totiž využít nejen prameny z rodinného archivu Kolovratů, ale v průběhu práce se objevil ještě pozoruhodnější pramen, totiž dosud zcela nevyužitý kopiář dokumentů k olivskému míru uložený v Archivu Národního muzea.

Přehled, klasifikace a zhodnocení pramenů diplomatické proveniencie – a speciálně pramenů k císařské diplomacii – byly zároveň jedním z úkolů, se kterými se měla autorka vyrovnat. Tato část práce představuje přínos k pramenovědnému studiu.

Ještě podstatnější ovšem je, jak se Ansorgová vyrovnala s jejich interpretací. Ta je součástí celkového konceptu, který zčásti vychází z literatury, zčásti z původního pramenného materiálu. Hned na začátku je třeba konstatovat, že autorce se podařilo celou práci velmi přehledně a logicky strukturovat. Po kapitole shrnující příčiny a průběh severní války v letech 1654–1660 se obrátila k problematice diplomacie a mezinárodních vztahů, a to nejprve přehledem císařské diplomacie v 17. století, načež se věnovala hlavním aktérům, tedy císařským vyjednavčům, zmíněnému Františku Karlu Kolovratovi a velmi zkušenému diplomatovi, kterému Kolovrat díky svému společenskému postavení „kryl záda“, Paulu Franzi Lisolovi. V rámci této kapitoly se autorka rovněž pokusila o stručný životopis Františka Karla Kolovrata a zasadila jej do rodových souvislostí. V závěrečné kapitole najdeme vylíčení průběhu mírových jednání v Olivě a zhodnocení role obou císařských diplomatů.

Na bakalářské práci Kristýny Ansorgové nutno ocenit také široký rozhled po literatuře v několika jazycích (polština, němčina, angličtina, registruje i tituly švédské a dánské). Především její přehled po polské produkci je vynikající. A současně oceňuji i to, že se autorka v bohaté produkci k politickým a vojenským událostem 50. let 17. století „neutopila“ a zachovala si zdravý nadhled.

Opus o podílu císařské diplomacie na ukončení švédsko-polského konfliktu („Potopy“) je samozřejmě „jen“ bakalářskou prací, a to zcela určitě nadstandardní kvality. K případné publikaci, kterou doporučuji, by bylo třeba práci ještě trochu dotáhnout, především upřesnit stránkové citace. Za podstatně důkladnější rozbor by stál zmiňovaný kopiář z Archivu Národního muzea. To je ale už námět pro další výzkum, který by musel směřovat také do zahraničí, především do archivů ve Vídni a Varšavě.

Předloženou bakalářskou práci navrhuji hodnotit stupněm „výborná“.

V Praze 25. srpna 2017

Doc. PhDr. Zdeněk Hojda, CSc.
Vedoucí práce